

PRESENTACIÓ

Us presentem un nou número de l'*Addenda*, amb la satisfacció de donar-vos informació sobre noves eines i nous projectes per a l'avenç de la llengua catalana en l'àmbit jurídic i judicial.

Un dels nous propòsits del nou Govern de la Generalitat és treballar per difondre l'ús de la llengua catalana a l'Administració de justícia i als operadors jurídics, tal com explica el nou delegat territorial del Govern a Girona, el senyor Jordi Martinoy, a *L'Article*. Podem considerar que s'emmarquen en aquesta línia de treball les informacions que trobareu en aquest full sobre el Pla pilot als despatxos d'advocats de Girona iniciat l'octubre de 2006 i l'eina informàtica creada per la Generalitat per tal de fer més fàcil la incorporació de la llengua catalana a webs i a textos breus.

La secció *D'interès* incorpora les darreres novetats bibliogràfiques per a la formació i la difusió de la llengua catalana i també, aquest cop, sobre el tractament jurídic del nou Estatut.

Finalment, però no en ordre d'importància, us presentem percentatges sobre la llengua de les demandes dels jutjats de Girona, que haurem de valorar amb deteniment. Esperem, amb tot això, que aquest nou número sigui del vostre interès.

Addenda

INFORMACIÓ LINGÜÍSTICA DE
L'ÀMBIT JURÍDIC I JUDICIAL DE
LES COMARQUES DE GIRONA

NÚMERO 13
MARÇ 2007

D'INTERÈS

LES PLOMES DE LA JUSTÍCIA. LA TRADUCCIÓ AL CATALÀ DELS TEXTOS JURÍDICS

Esther Monzó *et al.*, *Les plomes de la justícia. La traducció al català dels textos jurídics*, Editorial Pòrtic, 2006. Col·lecció "Biblioteca Universitària".

Aquesta és una obra indispensable per a conèixer en profunditat tots els aspectes de la traducció jurídica al català. Recull aportacions de traductors i investigadors que ofereixen un panorama complet de la professió (formació, mercat professional, eines de treball...) i una anàlisi de l'ús del català en l'àmbit judicial.

Els autors, de zones geogràfiques i disciplines acadèmiques diferents, donen una visió polièdrica de la feina del traductor. El llibre retrata un professional que encara ha d'avançar en el reconeixement de la seva feina, alhora que ha de treballar per legitimar l'ús del català en el món de les lleis.

CURS DE LLENGUATGE JURÍDIC

Departament de Justícia. Servei Lingüístic de l'Àmbit Judicial. 2006.

Manual teoricopràctic que pretén ser una eina d'autoformació en llenguatge jurídic. Consta de 15 unitats que treballen diferents aspectes del llenguatge jurídic: criteris de redacció, terminologia, fraseologia, convencions i documents jurídics i judicials. Amb aquesta obra s'intenta incrementar l'ús del català al món jurídic i millorar-ne la qualitat.

Es pot consultar en línia:

http://www.gencat.net/justicia/doc/doc_13156450_1.pdf

ARRENDAMENTS URBANS

Madrid: Boletín oficial del Estado, 2006. Col·lecció "Textos Legals", número 34.

Dins la Col·lecció "Textos Legals" del BOE en català es pretén publicar la traducció al català de disposicions normatives generals aplicables a Catalunya anteriors a la publicació del suplement català del Butlletí Oficial de l'Estat (abril de 1998). La intenció és completar la traducció al català de tot el bagatge normatiu que recu-

llen aquests volums de textos legals del BOE especialitzats per jurisdiccions.

L'últim volum publicat és el relatiu als arrendaments urbans, que inclou la Llei d'arrendaments urbans, així com altres normes complementàries.

REVISTA D'ESTUDIS AUTONÒMICS I FEDERALS

L'any 2005 l'Institut d'Estudis Autònomic va iniciar la publicació de la *Revista d'Estudis Autònomic i Federals*, l'objecte de la qual és l'estudi a l'entorn de les principals àrees de recerca de l'Institut: l'evolució de l'Estat autònic, el sistema polític i institucional de Catalunya, el procés de constitucionalització de la Unió Europea i l'evolució del federalisme en el dret comparat.

La publicació es fa tant en format paper com electrònic (<http://www10.gencat.net/drep/AppJava/cat/recerca/revista.jsp>).

La revista es publica semestralment, als mesos d'octubre i abril, i es nodreix dels articles que li fan arribar els investigadors i dels que la mateixa revista encarrega. L'Institut d'Estudis Autònomic pretén posar-la a disposició dels investigadors dels àmbits abans esmentats, per tal que esdevingui un nou mitjà habitual de difusió de la seva recerca.

Dins del darrer número publicat (núm. 3 – any 2006) hi podem trobar l'article d'Anna M. Pla Boix que porta el títol *La llengua al nou Estatut d'autonomia de Catalunya*, així com altres articles.

PORTAL DE RECURSOS GRATUÏTS www.llengua.org

Llengua.org és un portal de recursos gratuïts adreçat a qualsevol persona que tingui o que vulgui tenir un web, que ofereix un sistema per mantenir actualitzat l'apartat d'enllaços en català d'un web sense gaire esforç.

Tots els enllaços que ofereixen són de webs en català: més de 44.000 recursos en llengua catalana classificats en més de 6.000 categories temàtiques.

El Pla de qualitat lingüística als despatxos d'advocats de Girona

La suma de voluntats del Col·legi d'Advocats de Girona, l'Associació de Juristes en Defensa de la Llengua Pròpia, la Secretaria de Política Lingüística, el Consorci per a la Normalització Lingüística i el Departament de Justícia ha fet possible engegar aquesta experiència pilot que pretén augmentar la qualitat lingüística i comunicativa dels despatxos d'advocats i capacitar-los perquè es puguin relacionar oralment i per escrit amb el ciutadà i amb l'Administració de justícia en català.

De moment, s'hi han inscrit 13 despatxos, de Girona, Campdevàrol, Blanes, la Bisbal, Banyoles i Palamós, interessats a incorporar la llengua catalana com a llengua de treball o a millorar-ne la qualitat, segons els casos. En concret, i després de la fase d'anàlisi i recollida individualitzada de necessitats, que ja s'ha dut a terme, es revisarà i s'actualitzaran els models de documents que utilitzen i es posaran al seu abast eines informàtiques que facilitin la feina i recursos lingüístics de fàcil accés (traductors automàtics, formularis jurídics electrònics, diccionaris electrònics, etc.). A més, se'ls oferiran unes sessions presencials de llenguatge jurídic (que no només són obertes al personal dels despatxos inscrits sinó a tots els advocats col·legiats) i un reforç personalitzat de llengua general dels nivells B i C amb la utilització de mètodes d'autoaprenentatge.

Per dur a terme aquest Pla l'Associació de Juristes en Defensa de la Llengua Pròpia, amb la subvenció de la Secretaria de Política Lingüística, ha contractat una tècnica amb coneixements de llengua i de procediments jurídics, que té el despatx a la seu del Col·legi. Podeu demanar-li'n més informació a l'adreça electrònica qualitatllenguistica@icag.cat. També podeu consultar el web de l'Associació de Juristes: www.juristesperlallengua.cat.

El projecte lingüístic del Govern al món de la justícia

La llengua catalana és un element fonamental per a la vertebració del nostre país i la seva societat. Els darrers mesos, amb tot el debat que ha comportat el procés d'aprovació del nou estatut i la sovintejada politització de la qüestió lingüística, no han estat fàcils en aquest àmbit.

Els objectius bàsics del nou programa de govern pel que fa a la política lingüística parteixen, d'una banda, del foment de l'ús social del català i, de l'altra, de l'execució d'una política lingüística entesa com a política pública transversal. Aquesta política haurà d'aplicar de manera decidida la normativa vigent, fent-ho amb el màxim consens, però tenint clar que la llei hi és per complir-la.

Tal com ja va proposar el vicepresident del Govern en la seva darrera compareixença al Parlament, una de les prioritats a mig termini és arribar a un gran acord nacional a Catalunya en matèria de pluralitat lingüística. Aquest és un repte de país, que ens ha de permetre que Catalunya s'orienti cap al segle XXI en matèria de coneixement de llengües, amb una actitud oberta i positiva que garanteixi alhora, no només la pervivència, sinó el creixement de la llengua catalana com a llengua pròpia del país.

Podem dir, doncs, que els sectors d'intervenció d'aquesta política lingüística transversal són tots, però el mateix president de la Generalitat, en el seu discurs d'investidura, va esmentar el món de la justícia, juntament amb el del treball, com un dels sectors prioritaris d'actuació del nou Govern en aquesta matèria.

No partim de zero, perquè s'han invertit, al llarg dels anys, molts recursos i moltes idees per afavorir que l'Administració de Justícia i els operadors jurídics treballin en català, tant des del Departament de Justícia com des de la Secretaria de Política Lingüística i el Consorci per a la Normalització Lingüística, arreu de Catalunya i a les comarques gironines d'una manera especial. La feina i les iniciatives del Grup de treball que edita el full informatiu que teniu a les mans, que arrenquen de l'any 1996, en són un bon exemple. Avui per avui tenim un nou marc jurídic, que no conté totes les garanties que hauríem volgut per a la presència del català al sector jurídic i judicial però que obre la porta a un desplegament normatiu que de ben segur sabrem aprofitar. Tenim també unes oficines judicials cada cop més preparades, gràcies a la bona feina del Departament de Justícia, per treballar en català, i iniciatives pioneres com el Pla de qualitat lingüística als despatxos d'advocats de Girona, de què es parla en aquesta *Addenda*, que poden fer possible que els advocats facin el pas d'usar normalment el català en la seva relació amb l'Administració de Justícia i amb la societat en general.

Estic segur que la Generalitat de Catalunya, el Consorci per a la Normalització Lingüística i tots els organismes i entitats que treballen perquè el català sigui present amb normalitat al món de la justícia sabran fer front als reptes d'aquesta nova etapa. Tota una tasca que, al costat de la que es fa en tots els altres sectors, ens ha de permetre viure en la nostra llengua, garantint el dret de totes les persones a ser ateses i correspostes en la llengua oficial que desitgin.

JORDI MARTINOY
Delegat territorial del Govern

La Generalitat ofereix un traductor gratuït de webs i textos breus

La Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació i la Secretaria de Política Lingüística van activar a final de l'any passat al web Gencat, de la Generalitat de Catalunya, un nou traductor en línia gratuït i obert a tots els ciutadans. Permet fer traduccions català-castellà, català-anglès i català-francès, en ambdues direccions, de textos breus (fins a 2.500 caràcters) i de pàgines web, i també incorporar un botó de traducció en un web. La tecnologia utilitzada és la Translendium. Podeu accedir-hi a l'adreça <http://traductor.gencat.cat/>.

En el cas de les traduccions (gairebé instantànies, si el sistema no va sobrecauregat), queden marcades en vermell les paraules desconegudes i en verd les alternatives de traducció. Sobretot si els hem de publicar haurem de revisar els textos, perquè els sistemes de traducció automàtica només donen una traducció de qualitat esborrany.

Pel que fa a la traducció de webs, només cal escriure l'adreça d'Internet al lloc corresponent i clicar el botó "tradueix". S'obre una nova finestra on es veu la pàgina traduïda, i tots els enllaços on es va clicant posteriorment també es van traduint.

Si el que voleu és traduir el nostre web a altres llengües, s'ha de copiar el codi que s'indica al lloc adequat del nostre web.

Aquesta eina ha estat possible gràcies a la signatura, l'any 2005, d'un conveni marc de col·laboració entre el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç i el Departament de la Presidència per al foment de les llengües oficials dins l'àmbit del desenvolupament de la societat de la informació. Es preveu per a aquest any ampliar-lo al català-alemany-català, català-aranès-català i castellà-aranès-castellà.

Sabíeu que...?

Un carrer petitó, situat a l'eixample de Girona, està dedicat a **Bernat Bacià**. Fou juriconsul gironí. Visqué entre els segles XIII i XIV. Home de notable cultura i dotat d'un gran sentit de la ponderació, sobresortí extraordinàriament en el camp de la jurisprudència del seu temps, basada especialment en els usos i costums. Fou per un temps viceconseller del rei Jaume II.

Font: Cufí, Quim; Cornellà, Pere. *DicGironari*. Ed. ICE de la UdG i l'Ajuntament de Girona. Girona, abril 2000.

Debat sobre l'aplicació de l'Estatut a l'àmbit de la justícia

El 14 de desembre de 2006 la consellera de Justícia, Montserrat Tura, va intervenir com a ponent al debat sobre l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i la seva aplicació en l'àmbit de la Justícia que va organitzar l'Associació de Juristes en Defensa de la Llengua Pròpia (AJDLP) i el Col·legi d'Advocats de Barcelona. També hi van intervenir la presidenta del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, M. Eugènia Alegret, i el magistrat de l'Audiència de Barcelona, Santiago Vidal, membre de l'AJDLP. Va moderar el col·loqui el president de la Secció de Dret Lingüístic del Col·legi d'Advocats de Barcelona, Ricard Gené.

La consellera va manifestar que, perquè l'Estat de les autonomies arribi a la justícia, tal com passa amb la sanitat o l'educació, cal reformar a fons la Llei orgànica del poder judicial, que, entre altres coses, reserva un paper del tot secundari a l'ús de llengües oficials diferents del castellà. "La llengua és un dret de gran valor que ens identifica com a nació. I no podem renunciar-hi en l'àmbit judicial només perquè no sapiguem com articular-lo. Si un diari es tradueix en minuts, no és assumible que no es pugui escollir l'idioma a la justícia".

També va fer al·lusió a la importància que té per al futur la previsió estatutària que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya sigui l'última instància judicial a Catalunya i es reservi al Tribunal Suprem la unificació de la doctrina, i al canvi que pot suposar la creació del Consell de Justícia de Catalunya.

L'acte va tenir lloc al Col·legi d'Advocats de Barcelona. La presentació va anar a càrrec de la degana, Sílvia Giménez-Salinas, i Francesc Casares, president de l'AJDP, el va clausurar. Hi van assistir més de 120 advocats i advocades.

La llengua de les demandes

Les dades relatives a la llengua en què es presenten les demandes als jutjats de Girona es recullen des del Deganat, a través del programa de tramitació judicial Temis.

D'acord amb les dades facilitades pel Departament de Justícia, el percentatge de demandes presentades en català durant els anys 2005 i 2006 és el següent:

GIRONA	2005	2006
Demandes jurisdicció civil:	35%	32%
Demandes jurisdicció contenciosa administrativa:	41%	42%
Demandes jurisdicció mercantil:	14%	10%
Demandes jurisdicció social:	27%	26%

Com podem veure, el català està en inferioritat respecte del castellà. Si comparem les dades dels dos darrers anys, veiem que no s'han produït gaires canvis substancials.

Per aquest motiu, és necessari incentivar-ne l'ús amb iniciatives com el Pla de qualitat lingüística als despatxos d'advocats de què parlem en aquest mateix butlletí.

Pel que fa a les denúncies, el percentatge d'ús del català gira al voltant del 90%. Aquesta xifra tan alta, i que d'entrada ens podria venir de nou, és deguda al fet que el document arran del qual s'inicia un procediment en un jutjat d'instrucció de Girona és l'atestat o denúncia que recullen els Mossos d'Esquadra, que sempre és en català.

Coordinació:

Secretaria de Política Lingüística, CNL de Girona i SL de l'Àmbit Judicial

Secretaria:

Secretaria de Política Lingüística
C/ Ciutadans, 18 - 17004 Girona
Tel.: 972 22 54 17 - Fax: 972 22 54 07
A/e: oglgirona.presidencia@gencat.net

Organismes que participen en l'Addenda:

Col·legi d'Advocats de Figueres, Col·legi d'Advocats de Girona, Col·legi de Notaris de Catalunya, Col·legi de Procuradors de Girona, Deganat Autònom dels Registradors de la Propietat i Mercantils de Catalunya, Centre de Normalització Lingüística de Girona (Consorci per a la Normalització Lingüística), Departament de Justícia (ST de Girona), Secretaria de Política Lingüística, Jutjats de Girona, Universitat de Girona i Centre Associat de la UNED de Girona.

Aquest número s'edita gràcies al suport del Centre Associat de la UNED de Girona.

Impressió: Palahi, AG - Dip. leg.: Gi. 65-99
Nre. d'exemplars: 2.000